16de Jaargang — Curaçao den 24sten Juni 1899. — No 808

# AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja
Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 23 Juni.

## EEN BEDENKELIJK VERSCHIJNSEL.

Het is onzen lezers bekend, dat wegens de veroordeeling, welke Zola naar aanleiding van zijn bluffierigen brief *J'accuse* beliep, hij uit de ledenlijst van het Legioen van Eer geschrapt werd.

Thans echter moesten tengevolge van den loop, die de Dreyfus-zaak genomen heeft, Zola's beschuldigingen verklaard worden niet van allen grond ontbloot te zijn en daarom besloot de Ministerraad van 2 Juni Zola wederom zijn plaats onder de leden van het Legioen van Eer te doen innemen.

Een onzer plaatselijke bladen maakt dit feit wereldkundig op de volgende wijze:

Zola in eere hersteld, op nieuw bevestigd in zijn rang in de nationale orde van het Legioen van Eer!

De verguisde, de miskende, de groote schrijver, wiens groote talenten men in zekere kringen zocht te ontkennen, bij wien men slechts *de pornograaf* noemde, keert naar Frankrijk terug, en de Ministerraad in zijn bijeenkomst van 2 Juni bepaalt, dat hij recht en aanspraak heeft op de nationale onderscheiding, die hem ontnomen was.

De beschuldigingen door Zola ingebracht in zijn onvergetelijken brief *J'accuse*, aan Faure gericht, zijn bevonden gegrond te zijn, Zola moge in al te sterke kleuren de schuldigen afgemaald hebben, en zich zelf daardoor aan vervolging en gevaren blootgesteld, maar het is nu gebleken, overtuigend gebleken, dat hij gelijk had.

Welnu, voor iedereen, die het nog niet weten mocht, verklaren wij opnieuw, dat ook wij gerekend willen worden te behooren tot die *zekere kringen*, waarvan het bovenbedoeld blad spreekt.

Niet dat wij gepleegd onrecht bestendigd willen zien, wanneer dit is aangedaan aan een man als Zola, volstrekt niet; wij zullen juichen telkens wanneer de onschuld aan het licht komt van iemand, dien men eerst schuldig waande, zonder aanzien van persoon, zonder te letten op de beginselen, welke zoo'n valschelijk beschuldigde huldigt. Doch voor ons is en blijft Zola de *pornograaf*, de *vuilschrijver* en het is ons niet moeilijk den briefschrijver van *J'accuse*, die onschuldig wordt verklaard, te onderscheiden van den onzedelijken romanschrijver van *Paris, Lourdes* en *Rome*, die onberekenbaar veel kwaad aan de goede zeden heeft toegebracht. Wij verheugen ons dus erin, dat de *briefschrijver*, indien hij valschelijk beschuldigd is, in eere is hersteld, maar wij verafschuwen met geheel ons hart den *romanschrijver* Zola, die de oorzaak is, dat het ware begrip van zedelijkheid bij velen is verdwenen.

Dit onderscheid nu wordt in het bericht, dat wij boven aanhaalden, geheel over het hoofd gezien. Daar toch neemt men de gelegenheid waar om bij de huldiging van den briefschrijver van *J'accuse*, waartoe misschien reden kan bestaan, ook den lof van den *pornograaf* te verkondigen. Hij is daar "de verguisde, de miskende, de groote schrijver, wiens groote talenten men in zekere kringen zocht te ontkennen."

Voor het oogenblik daargelaten, of men in de bedoelde zekere kringen geen open oog heeft voor de talenten van Zola als *letterkundige*, talenten die helaas door hem zoo deerlijk zijn misbruikt, vragen wij thans, of het niet een bedenkelijk verschijnsel is, wanneer men aldus over Zola met het oog op diens geestesproducten spreekt?

Immers iemand, die op bovenvermelde wijze over Zola schrijft, keurt goed, wat de Fransche pornograaf heeft voortgebracht, en juicht dat toe. Hij is het eens met Zola's plat-realistische beschouwingen, om hier geen sterker woord te gebruiken; hij vermeit zich in de schaamtelooze voorstellingen, welke Zola zich niet ontziet den lezer aan te bieden. Doch ook: iemand, die behagen schept in romans zooals Zola ze levert, moet een verstand hebben, dat geheel beneveld is door de giftige dampen, welke opstijgen uit den poel van wellust; hij moet een hart hebben, dat ongevoelig is voor alles wat kuisch en rein is. En nu moge zoo'n persoon zich aan het publiek vertoonen als iemand, die zijn wereld kent; zijn kleeding, zijne allures mogen geheel volgens de regelen der mode zijn; in één woord, hij moge geheel *salonfähig* wezen en veel overeenkomst hebben met de gepommadeerde luitenants, waarvan Justus van Maurik spreekt: — de natuur laat zich nooit geheel en al verbergen door de hulpmiddelen der kunst en ongetwijfeld zal het bederf, dat bedekt moet worden met die middelen, van zijn aanwezigheid doen blijken op de eene of andere manier. Wee den gezelschappen waarin die persoon verkeert; hij zal niet nalaten druppel voor druppel het vergif toe te dienen aan hen, die met hem omgaan.

Erger is het, wanneer die persoon zijn ideeën onder het publiek verspreidt door de pers. Hij moest zijn de verdediger der reine, blanke onschuld; hij moest bevorderen het ware, onvervalschte zedelijkheidsgevoel; hij moest brandmerken alles wat strijdt tegen de goede zeden; en integendeel hij verheugt zich in het satanische spel der lage hartstochten; hij prikkelt die hartstochten en wijst aan in welke boeken, bij welke schrijvers die hartstochten worden gevleid en opgewekt. Aldus randt hij de goede zeden aan en bevordert wellust en onzedelijkheid onder de groote menigte.

Welnu in den schrijver, die de vorige week den lof van Zola durfde verkondigen in een onzer plaatselijke bladen en hen veroordeelde, die Zola hadden aangewezen als *pornograaf*, als *vuilschrijver*, erkennen wij zulk een persoon en bedenkelijk noemen wij het feit, dat zoo iets geschiedt in een maatschappij, die als zedelijk bekend wil staan: bedenkelijk vooral, omdat wij weten, dat door velen dat woord is toegejuicht en het protest, dat wij thans doen hooren in naam der goede zeden, zal worden afgekeurd.

## NIEUWSBERICHTEN.

### CURACAO.

**Kerkelijke berichten.**

Laatstleden Maandag zijn te Montagne, een wijk in de parochie van Santa Rosa, de voorbereidende werkzaamheden begonnen voor het bouwen eener R. K. kerk en het oprichten eener nieuwe parochie.

**Officieele berichten.**

Bij gouvernements-beschikking dd. 19 dezer maand, No. 355, is aan den Heer J. E. DUYNEVELDT, hulpprediker bij de Protestantsche gemeente op Aruba, tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

***

Bij Gouvernements-beschikking dd. 19 dezer maand, N° 359 is de Heer JORGE SUTHERLAND benoemd tot praktizijn bij het Hof van Justitie alhier.

**Havennieuws.**

Het Noorweegsch stoomschip *Hildur*, in dienst van de *Red D Line*, bracht hier het treurig bericht aan, dat de *Laughton*, die gedurende den Spaansch-Amerikaanschen oorlog in dienst van bovengenoemde maat-

## FEUILLETON.

## HONOR I COMBATE.

(6)

Parti furioso, parti admirar, es hoben tabata mira es cabai ta corré bai coe su sjon. Maestria i forza di es baron a ranca su admiracion, ma su manoe hinchar di es zwiepnan no tabata doené poco dolor.

No a scapa for di bista di es senjor, koe es homber a jega na porta i tabata para scucha, ora el a bini afor. Sabiendo esai, el a castigé unbez. Heinrich no a duda ni un momentoe mas, koe es zwiepnan por a cai di casualidad riba su manoe. E tabata conocé es briljo colérico den wowo di su sjon, koe no solamente el ma toer Hartensteinnan tabata temé.

Es senjorita tabatin animo, pasobra é tabata hari es criar.

El a bai na fontein i el a larga es likido frioe bacia riba su mân, koe sin stop tabata bacia for di cabez di un oso di piedra koe tabata gemetseld den reservoir. Un bentana a abri di repiente banda di djé i el a mira cabez di un moza.

—Pst, pst! el tabata tendé, i ora el a jega mas acerca, es criar koe tabata miré contentoe, dici:

— Wel, Heinrich, ta haci bo dué ainda? Mi a mira masjar bon. Bini aden noema, mi tin algoe pa bo.

Heinrich koe tabata cuidador di stal i cochero, a miré promer coe masjar cuidao den vestibulo i na toer camina. Ora es mucha muger a siguré koe es senjorita lo no bini den coesjina es ora ai, el a acepta es invitacion. Un pam, huntar coe manteca i un bon pida carni, a smaak é famoso.

— Oenda bo a haja es carni aki, Betji?

— Wel, den provisji.

— Toer hende por bai ai anto?

— Toer hende no, ma Grete i ami sí. Na principio el no kier a doena mi jabi. Mi a menazé, pasobra si mi mester conta moza, koe é sá cohé hopi cos, anto toer cos a caba pé. Awor nos moza no ta muchoe mân los, de la manera nos mes mester juda nos curpa. Ma nos toer ta haci mescos, é dici sin duda pa disculpé.

E tin razon, Heinrich tabata grunja mei ora despues koe é tabata sinta riba un caha di jerba den stal. Cada hende ta cohé aki loké é por haja noema.

***

Mientra es homber tabata bati compas, coe su zapatoe duroe, di pensamentoenan koe tabata borota den su cabez. Erna tabatá para disgustar den bentana di su cuarto.

Es rabia koe a lamanta den djé, pa es papiamentoe koe a caba di tabatin, tabata doena lugar masjar poco-poco pa pensamentoe mas trankilo. Coe berguenza é mester a reconocé koe é no a haci caso di es consehonan huiciosa di es anciano sacerdote.

— Pacensji, pacensji, semper pacensji noema i confianza den loké Dios haci i den Dios su disposicionnan semper bon, tabata último palabra di pastoor Milder.

Ma e moza tabata keré sin embargo, koe lo é por a stop e wiel koe ta lora bai atras coe su mes manoe. Jen di dolor el a larga su cabez zak un poco, ma solamente pa algun minuut despues, é bolbé ocupé, coe toer forza di su alma, na es pensamentoenan anterior.

Continuamente é tabata mira mas clar koe su tata no kier mira kiko ta pasa.

Su tata no a sinja di priva su boluntad coe nada den bida. I manera é, koe tabata stima Hartenstein di toer su coerazon, no tabata caso coe su tata. Herman sin embargo, es bon mucha, tabatin sigur mes sintimentoe.

Nada tabata mas propio pa kita es nubianan scur for di cabez di Erna koe cordamentoe riba su roeman kerido.

El a bai atrobé na es kasji di panja, di oenda el a sali tantoe rabiar. Laat, ora senjor Von Harteneck a bolbé cas, é tabata tendé den su salon un marcha biboe, koe su jioe tabata toca coe maestria.

Es biaha largoe no tabata un distraccion pa es majoor. Es último palabranan di su jioe a persigié continuamente.

Es mondi di ekel, prenda di Hartenstein! Su mama no a conté koe su tata semper bon i suave, a rechazé brutalmente, un dia koe el a proponé di bendé es paloenan ai, pasobra nan ta di muchoe balor? Arnold Von Harteneck tabatin idea koe bendementoe di e mondi ai lo ta acompanjar coe ruina di casa Harteneck.

Es tono cortés ma frioe, coe cual el a bisa motiboe di su binimentoe laat na coeminda, tabata muchoe frioe riba es bon i debil intencionnan di su jioe muger.

Es koe nan tabata combersa i coe intervalo basta largoe, tabata solamente di asunto koe no ta doena interés. Distraido i sin ningun expresion, bista di es senjor tabata pasa na muraja di es comedor, na es efectonan precioso koe ta riba bufete of na caja. Solamente cara di su jioe é no tabata mira, aunké é, tabata sinta net su dilanti.

Erna a hala rosca di nobo, ora su tata a hala es stoel grandi atrobé.

Es halamentoe tabata asina duroe koe es stoel a cai, i ora koe es criar a bin hizé, es escudo di Harteneck koe tabata na su lomba, tabata kibrar. Tristemente es senjor Von Harteneck tabata miré. Hustamente e stoel ai senjornan di

schappij meermalen onze haven aandeed, met man en muis is vergaan.

Aan boord bevonden zich ook eenige Curaçaonaars, wier familiebetrekkingen reeds lang te vergeefs naar eenig bericht hadden uitgezien.

***

Het Italiaansch eskader, dat reeds den 21sten dezer hier verwacht werd, is naar men ons meldt, niet het eskader van Admiraal CANDIANI, maar dat van Admiraal BROCHETI.

***

Hedenmorgen viel hier voor de eerste maal binnen het Italiaansche nieuwgebouwde schroefstoomschip *Matteo Bruzzo* van de maatschappij *La Veloce*.

### Posterij.

*Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :*

Crestian Boom, Julia Van Eck, A. S. La Fontaine c/a A. P. M., Cornelia Izijk, Isabel Meelder, José Cimeon Navarro, Pau Pontiles para entregar á Nana Adams, John F. Quast, Quewe Yaup Vidal, Catarina De Windt.

Niet voor verzending vatbaar, een ongefrankeerd drukwerk, geadresseerd aan Popelin Hermanos, Paris.

### Muziek.

Zaterdagavond deed zich te Pietermaai voor het eerst het muziekgezelschap *Orfeo* hooren. Een groote menigte verdrong zich om de kiosk en de Heeren dilettanten met hun Directeur den Heer J. P. BOSKALJON behaalden een waar succès. Wij voor ons hopen, dat *Orfeo* nog vele zulke genotvolle avonden aan het Curaçaosch publiek zal bezorgen.

—Eveneens gaf de kapel van Hr. Ms. *Zeeland* in de muziektent vóór het gouvernementsgebouw Woensdagavond een goed geslaagde muziekuitvoering.

### Willekeur.

In een hoofdartikel, dat getuigt van rechtmatige verontwaardiging, *Hasta Cuando ?*, wijst *El Imparcial* van 20 Juni op de willekeurige en onbeschofte behandeling, waaraan wederom twee Hollandsche onderdanen, de Heeren B. DELVALLE en A. J. MAAL van de zijde van Venezolaansche ambtenaren hebben blootgestaan.

Met recht wordt de tusschenkomst van het Bestuur ingeroepen om toch eens eindelijk paal en perk te stellen aan die Venezolaansche willekeur.

### Ongelukken.

Dinsdag is een vrouw, die bezig was haar goed te wasschen in de Piscadera - baai onder de parochie Santa Maria, door een beroerte overvallen en verdronken. Slechts een klein kind, dat geen hulp kon bieden, vergezelde haar.

## INGEZONDEN STUKKEN.

*Weledele Heer Redacteur,*

De vorige week kwam in uw blad een ingezonden stuk voor onderteekend door A. H. F., welke initialen maar al te wel den inzender verraden.

Met belangstelling nam ik kennis van dat stuk, omdat ook ik mijzelven de moeite geef den brievendief op te sporen. Wat mij echter in dat schrijven verwondert, is dat de inzender uit de gegevens, die hij heeft, de gevolgtrekking niet maakt welke voor de hand ligt : de schuldige bevindt zich niet elders, maar hier op Curaçao.

Waren er, zooals eerst scheen, slechts brieven verloren gegaan bestemd voor New-York, men zou kunnen meenen, dat de schuldige te New-York moest gezocht worden. Doch nu er klachten zijn ingekomen ook uit Maracaibo en uit Holland wat brieven aangaat die van Curaçao moesten zijn verzonden, moet men wel besluiten, dat de verduistering te Curaçao geschiedt ; het zou toch al zeer toevallig zijn, wanneer bijna gelijktijdig een brievendief zich bevond èn te New-York, èn te Maracaibo èn op verschillende postkantoren in Holland, en dan nog wel een dief die vooral gesteld is op brieven uit Curaçao. Ik voor mij houd dan ook voor zeker, dat de brievendieverij geschiedt hier op Curaçao. Ik heb er ook bewijzen voor.

Het vorige jaar in October werd aan een mijner vrienden, wonende te Pietermaai, een drukwerk verzonden door een persoon uit de onmiddellijke nabijheid van het postkantoor. Het drukwerk was zonder eenigen twijfel bezorgd aan het postkantoor vóór de buslichting van tien uur 's morgens en had dus omstreeks half elf in handen van den geadresseerde moeten zijn. Toevallig kwam omstreeks half twaalf de persoon, aan wien het drukwerk verzonden was, bij den afzender, die heel natuurlijk informeerde of het drukwerk in goede orde ontvangen was. Te Pietermaai was niets ontvangen en toch had de geadresseerde zelf andere voor hem bestemde stukken uit de hand van den brievenbesteller aangenomen ongeveer om half elf. Dadelijk werd daarop een boodschap gezonden naar het postkantoor, waar men ten antwoord ontving, dat men van bedoeld drukwerk niets wist en het wel verzonden zou zijn. De betrokken personen hebben helaas van deze zaak verder geen werk gemaakt en ongelukkig hoort men gewoonlijk zulke zaken eerst langen tijd na datum, zoodat een onderzoek dan zeer moeilijk zoo niet onmogelijk wordt.

Een andere oorzaak van het zoek raken van brieven zou ik kunnen aanwijzen in het gebrek aan ernst bij sommige beambten op ons postkantoor. Mijn bediende, die zeer dikwijls voor mij zaken op het postkantoor te verhandelen heeft, noemt dat in zijn taal zeer teekenend : *bagamunderia*, en hij verstaat daaronder het stoeien en gekheid maken, dat de jongere beambten op ons postkantoor doen. Ik zou die jonge lieden, klerken, surnumerairs of hoe men ze ook noemen wil, wel eens naar een postkantoor in Holland, groot of klein, willen zenden om hen te doen zien, met wat ernst de beambten daar werkzaam zijn. Geen woord wordt daar zonder noodzakelijkheid gesproken en zoo dit noodig is, nog fluisterend ; men is er beleefd en dienstwillig voor het publiek en niemand heeft er zich te beklagen, dat hij ooit uit den mond der postbeambten uitdrukkingen vernam, die stootend waren voor de omstanders.

Ziedaar, Mijnheer de Redacteur, wat ik in het belang van het publiek meende te moeten zeggen over het verloren gaan van brieven, dat nu reeds meer dan een jaar voorkomt. Strenge contrôle bij het verzenden van stukken naar elders, ernst bij het jongere personeel, voorzichtigheid bij de keuze van brievenbestellers zijn mijns inziens onafwijsbare voorwaarden, welke de veiligheid der correspondentie zoo veel mogelijk waarborgen.

U dank zeggende voor de verleende plaatsruimte ben ik met de meeste hoogachting van U,

de dw. dr.

A. C.

Curaçao, 22 Juni 1899.

## Ingezonden Mededeelingen.



——o——

### La Semana Cristiana Ilustrada.

Hemos tenido el gusto de recibir el número correspondiente al último jueves de esta hermosa publicación que nos permitimos recomendar á nuestros lectores como un excelente medio de adquirir á precio sumamente módico un magnifico año cristiano ilustrado con más de 400 bonitos grabados.

Precio por un año 8 fr. 50. Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3, rue Seguier.—Paris.

## NEDERLAND.

### Een singulier diplomaat.

Het *Vaderland* schrijft :

In de *N. R. Ct.* kwam een ingezonden stuk voor in den vorm van een open brief aan dr. Kuyper, naar aanleiding van zijn op 2 Mei gehouden interpellatie in de Tweede Kamer, zoo fel, zoo hatelijk en zoo persoonlijk, dat het ons niet recht begrijpelijk voorkomt, hoe 'n diplomaat van 35-jarige ondervinding zich heeft laten verleiden dien te laten publiceeren.

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Het antwoord van dr. Kuyper op dezen scherp hatelijken aanval heeft

---

Harteneck tabata usa for di tempoe bieuw, na ora di coeminda. El a sali for di es cuarto coe un paso debil.

Un mal presagio, es criar koe ta hopi anja caba den sirbisji di es familia ai a bisa, pasando su dede temblando riba es skeer koe tabata riba es strea di es corona. Mira senjorita Erna.

Es tono doloroso di es hombre bieuw a hacié poné atencion na su palabra.

Ora manoe di es moza a pasa riba es escudo toer distruir, es criar a sigi ta papia kegando :

— Cieloe santoe, si bo gran papa mester sabi kiko a socedé !

Erna tabata sagudi su cabez tristemente ; el a comprendé e homber. Awor é no tabata papia di es escudo, ma di es mondi.

***

Un ora di sonjo i un bon sigaar a traha asina favorablemente riba sintimentoe di es majoor, koe el a sali coe un cara biboe for di su cuarto, ora nan a bin bisé koe wagen di senjor Von Glockner ta na bista. Jegando na stoepi, el a haja su jioe muger ai caba. Tan pronto koe es wagen di *Amalienhof* a para, es majoor a juda señora Von Glockner baha.

Mi ta masjar contentoe di mira bo awé cerca mi, mi kerida sobrina ; é dici hibando manoe di es senjora na su lipnan. Leun noema riba mi braza. Trapi ta un poco parar, i anjanan ta bira un poco pisar. Ai, biheza !

Despues el a haci un cortesía pa baron Steinfels, koe Von Glokner a presenté.

— Bon dia, mi kerido Glockner. A duel mi koe mi no a haja bo ajera na cas ....

Tabata pa es majoor un cierto satisfaccion di por a haci observacion riba biheza coe senjora Von Glockner, kende, pa motiboe di Erna i Herman, a bai contra djé asina tantoe bez. Tanta Marie no sâ ta contentoe si tin cualkier duda noema na su biheza. Pa esai é ta subi trapi di Hartenstein asina liger i sin cansa koe é no sâ tin mester di judanza djé baron.

Den es caso ai Von Glockner sâ frega solamente su frenta ; i meimei di Erna su dos wowonan hende ta mira algun plooi unbez, i es saludo koe Hans Otto a dirigié a resulta frioe ; coe un sagudimentoe orguljoso di màn el a combida es stranjero di pasa p'aden.

Coe admiracion Hans Otto su bista tabata comtempla es castiljo, koe el a mira caba di aleuw, coe interes. Un edificio koe na cada banda un torentji i na su banda p'atras otro torentji ma mas grandi i mas altoe, tabata principal forma di es castiljo famoso di *Hartenstein*. Influencia di tempoe i també un cantidad di anja a kita su pleistermentoe, de la manera koe solidez di es edificio tabata distruir. Com nan a neglicia ai riba ! Es blokkinan di piedra tabata toer kibrar, kozijnnan di bentana toer di un banda ! Diferente sorto di jerba tabata crecé na muraja tapando coe compasion su faltanan. No menos tabata stranja es contemplador, koe den muchoe bentana di es piso di mas altoe i di es torentjinan, koe algun rampi di glas tabata kibrar, hasta tabata falta algun.

Senjor Von Harteneck a hiba su bisjitadornan den salon, oenda pompa pálida di su interior tabata di acuerdo coe su exterior descuidado. Es stoelnan coe bisji di plata i di oro i tapar coe panja di damast floriar, tabata moenstra algun camina gastar ; es spielnan costoso na muraja tabata en parti distruir mescos koe es cosnan di pronk koe tabata riba mesa.

Erna a pura bai na sjers, di correspondé es coemindamentoe simpel di su tanta coe un abrazo cordial. Nan a doena es senjora es sofa di mas cómoda i nan a trecé un coesintji pé. Despues koe es criar a trecé koffie, es moza a bai cumpli su deber di senjora di cas. Ora é tabata presenta Hans Otto lechi i sucoe, su wowonan serio i amistoso a contra coe di es jonkman pa di promer bez. Grandi i clar nan tabata brilja den nan kasji, es mirada firme tabata haci es plooinan resuelto na su boca mas fuerte.

Principalmente combersacion tabata den es majoor i Von Steinfels. Masjar poco bez es moza tabata toema parti den es combersacion; ma toch es expresion biboe di su cara, tabata moenstra koe é tabata interesa den es combersacion.

Ora nan tabata papia di un lugar di toema banjo, koe Steinfels també tabata conocé, i oenda Hartenecknan tabata algun tempoe, Hans Otto a dirigié na es moza :

— Bo a haja conocir aja, senjorita ? I bo a gusta es muchedumbre ?

— Erich Von Neinstetten tabata ai, un amigoe di mi roeman. No, mi no ta gusta di ta na companía coe un porcion di hende stranjero, koe mi no conocé nan bida ni nan coestumber.

— Den esai, bo ta masjar atras, Erna, senjor Von Harteneck tabata observé coe un cara di harimentoe. Aunké coe cortesía, nada por a haci mi jioe contribui coe algo na nochinan di música. Na principio mozanan di mi regimiento no tabata toema na maloe si pidi nan cooperacion pa un concert.

— Pa cualkier obra di caridad, papa? Si ta pa esai, anto mi ta keré koe lo mi tin obligacion, ma sacrifica un parti di mi pensamentoe i sintimentoe solamente pa contenta otro, esai mi no por haci.

— Bo ta stima música, senjorita ? Steinfels tabata puntra, tratando di doena es combersacion otro curso.

—Masjar, es moza a respondé seriamente.

*Ela sigi.*

zich niet laten wachten en mag kostelijk genoemd worden. Dr. Kuyper mag, volgens den heer Van Stoetwegen, van de diplomatie geen verstand hebben, in wat men gewoonlijk diplomatiek talent noemt, is hij zijn meerdere.

Men oordeele uit dat antwoord, dat wij ook hier afdrukken:

Aan Hr. Ms. Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij het Hof te Petersburg,

Excellentie,

In de *N. Rott. Ct.* van 11 Mei jl. vond ik een aan mij gericht schrijven van „den Gezant der Nederlanden" te Petersburg. De titel stond niet onder, maar boven den naam. Het was alzoo een schrijven in qualiteit. Een stuk, waarvan afschrift in het archief van het Gezantschap moet berusten. Een officieel document.

Voor dit officieele document zij het mij vergund Uwe Excellentie uit tweërlei hoofde mijn beleefden dank te bieden.

En wel in de eerste plaats, omdat het een niet onbelangrijke officieele ampliatie behelst op de inlichtingen, mij in de zitting der Tweede Kamer van 2 Mei jl. door den heer Minister van Buitenl. Zaken verstrekt.

Uwer Excellentie's chef oordeelde het destijds blijkbaar raadzaam over de gevoerde onderhandelingen nog een niet al te doorzichtigen sluier te laten hangen. Op te hooger prijs stel ik het daarom, dat Hr. Ms. Gezant aan het Hof van Petersburg thans, ongevraagd, een tip van dien sluier oplicht, en, zoo publiek als officieel, ter mijner kennisse brengt: 1o dat de Mogendheid op wier verzet men stuitte, Groot-Brittannie was. Uwe Excellentie schrijft toch de „Mogendheid die Transvaal als haar vazal blijft beschouwen". 2o. Dat de strijd om die tegenwerking te breken niet te Petersburg is gevoerd. En 3o dat Rusland „volgaarne zou gezien hebben, dat men Transvaal ter conferentie had kunnen noodigen"

Dank zij deze mededeeling sta ik alzoo bij latere parlementaire behandeling van dit geding beter gewapend, dan de inlichting van den heer Minister van Buitenl. Zaken mij liet. Juist het officieel karakter toch van Uwer Excellentie's schrijven geeft mij een onbetwistbaar recht, mij ook in de Tweede Kamer op deze uwe mededeelingen te beroepen. En dat te meer, daar ik mij kwalijk kan voorstellen, dat Uwe Excellentie tot zoodanige mededeelingen omtrent geheim-gevoerde onderhandelingen zou zijn overgegaan, zonder daartoe door het Depart. van Buitenl. Zaken geautoriseerd te zijn.

Deze onverwachte verrijking van mijn dossier moedigt mij zelfs (en na uw gebleken openhartigheid kan Uwe Excellentie dat niet onbescheiden keuren), om de vraag te stellen, of Uwe Excellentie, ter ontsteking van nog helderder licht, misschien evenzoo in de *N. Rott. Ct.* zoudt kunnen mededeelen, of de door Uwe Exc. te Petersburg gevoerde onderhandelingen ook strekten om de hulp van Rusland ter breking van het verzet, waarop men stuitte, in te roepen. Al verder, of die steun verleend dan wel geweigerd is. En eindelijk, of het verzet volgde als weigering op een door ons bij Engeland gedane aanvrage, of wel, dat Engeland zelf het initiatief tot dit verzet nam, toen het van de zaak hoorde.

Ik durf Uwe Excellentie verzekeren, dat wie hier te lande in het publieke leven medeleeft, Uwe Excellentie dankbaar zou zijn, zoo ook deze drie tippen van den sluiter van uit Petersburg werden opgelicht.

De tweede reden, die mij tot dank voor Uwer Excellentie's schrijven beweegt, is van eenigszins anderen aard.

Ook aan Uwe Excellentie kan niet onbekend zijn, hoe, hier te lande, en ook in de Staten-Generaal hand over hand het gevoelen veld wint, dat inkrimping van ons Corps Diplomaten en uitbreiding van het beroeps-Consulaatschap de leuze der toekomst moet zijn.

Wat velen dusver nog aarzelen deed, om ten deze een keuze te doen, is alleen onze onbekendheid met onze gezanten. Wij hooren zoo bijna nooit iets van wat ze doen. Juist daarom is elke bijdrage die ons tot nadere kennismaking met ons corps Diplomaten in staat stelt, ons goud waard.

Zulk een bijdrage nu levert Uwer Excellenties schrijven ontegenzeggelijk, zoo door inhoud als vorm, en ik haast mij erbij te voegen, dat deze nadere kennismaking mij op beschamende wijze overtuigde van de verkeerdheid der voorstelling, die ik mij tot dusver van een Nederlandsch gezant gevormd had.

Laat mij met verwijzing naar vier punten mogen volstaan.

Ten eerste. Dusver had ik mij zulk een Diplomaat steeds voorgesteld, als het toonbeeld van voorzichtigheid, en als gewapend met volkomen zelfbeheersching om kleine gevoeligheden nimmer te laten merken.

Verraadt Uwer Excellentie's schrijven van deze ondersteldе Diplomatenqualiteit niet op zeer sprekende wijze het tegendeel?

Ten tweede. Evenzoo had ik mij vooral den bejaarden Nederlandschen Diplomaat voorgesteld, als iemand die misschien in den loop der jaren zijn studies van het Romeinsche Recht had laten varen, maar te beter doorkneed was in den geest van onze Constitutioneele Staatsinstellingen. In Uwer Excellentie's schrijven daarentegen bespeur ik een bijna capricieuse liefde voor de Libertas, Civitas en Familia van het Romeinsche recht, (1) maar gepaard aan een blik op ons Constitutioneel Staatsrecht, die, ging hij door, onze volksvrijheden zou te niet doen en de Staten-Generaal zou muilbanden.

Ten derde. Al verder beeldde ik mij in, dat bij een Nederlandsch Diplomaat, als Hr. Ms. Gezant, vastelijk de regel zou gelden, dat eerbied voor de Kroon ons verbieden moet, ooit H. M. de Koningin te mengen in een debat over ministerieele verantwoordelijkheid. Uwer Excellentie's schrijven daarentegen toont mij, dat dit primum verum van het Constitutioneel Staatsrecht voor Uwe Excellentie, om het zacht te zeggen, uitzonderingen toelaat.

En ten vierde. Ten slotte had ik mij den Nederlandschen gezant, vooral op hooger leeftijd, eer dor deftig dan geestig voorgesteld, en zie hoe puilt niet de geestigheid uit dat kostelijke „uitgezaagd"!

Een geestigheid, waarvan men misschien, dertien jaren na dato, zou kunnen zeggen: „Wel wat afgezaagd!", maar die mij in een officieel diplomatiek stuk toch als een guitig bloempje op de dorre heide verraste.

Nu weet ik wel, dat ik onlogisch zou handelen, door uit Uwer Excellentie's schrijven de al te haastige conclusie te trekken, dat zóó nu al onze Nederlandsche Gezanten zijn. Maar om de zeldzaamheid is mij de door Uwe Excellentie geleverde bijdrage tot de kennis van het Corps diplomaten toch hoogelijk interessant.

Onder aanbieding van mijn bijzondere hoogachting heb ik eer te zijn,

Van Uwe Excellentie
de nederige dienaar
KUYPER,
Lid der Staten-Generaal.

(1) Op de Capitis diminutio ga ik niet in. In eigenlijken zin is noch ten opzichte van de Libertas, noch ten opzichte van de Civitas, noch ten opzichte van de Familia deze operatie meer toepasselijk. Zelfs de eerloosverklaring of de ontzetting uit recht is iets anders. Maar wat zou een redenaar beletten dit beeld overdrachtelijk te bezigen, ook op het gebied van het internationaal recht, waar het jure romano immers niet gelden kan. Jure postliminii is ook in het Rom. recht een scherp begrensd begrip, maar dat desniettemin, keer op keer, in overdrachtelijken zin wordt toegepast op gevallen, die alle comparatie met het Romeinsch recht uitsluiten.

**Men ziet, de heer Van Stoetwegen kan het er mee doen, en als hij eventueel van het algemeene oordeel der Nederlandsche pers over zijn schrijven heeft kennis genomen, zal hij misschien hebben ingezien, dat het beter geweest ware als het in de pen ware gebleven. Ons dunkt, dat ook de *N. R. Ct.* met het opnemen van den brief den gezant geen dienst heeft bewezen. Naar men meldt, zou de Regeering hem telegrafisch haar misnoegen over den inhoud van zijn schrijven hebben te kennen gegeven. Wellicht heeft zijn onberaden uitval ook het gevolg, dat hij binnenkort zijn post moet verlaten.**

## BUITENLAND.

**Rome.**— Op Hemelvaartsdag is de inhoud der Pauselijke bul, die het jubilé afkondigt van Kerstmis dezes jaars tot Kerstmis van het volgende, plechtig aan het Roomsche volk gebracht.

De officiaal van de Pauselijke Dataria Mgr. Joseph Dell Aquila Visconti, begaf zich omgeven door de boden van het Vaticaan naar den Paus, waar hij de bul in ontvangst nam. Tegen 11 uur ging hij naar de portiek van St. Pieter, waar hij op het balkon van de vestibule, bij de H. Deur, de bul voorlas in den origineelen Latijnschen tekst. Onmiddellijk daarop werd zij door een ander prelaat der Dataria voorgelezen in het Italiaansch. Afdrukken van de bul werden daarop aangeplakt aan de deuren der St. Pieter en vervolgens aan de deuren der overige patriarchale basilieken, aan die van St. Jan van Lateranen, van Maria de Meerdere en van St. Paulus op de via Ostia.

Ook werden afdrukken van de bul nog denzelfden dag verzonden naar de patriarchen, aartsbisschoppen en bisschoppen der Katholieke wereld.

De eigenlijke inwijding van het jubeljaar zal met groote plechtigheid door den H. Vader zelf worden verricht met Kerstmis dezes jaars, door het openen van de H. Deur, onder de vestibule van St. Pieter, die, zooals men weet, na het laatste jubilé is toegemetseld geweest.

— Den bekenden ouden missionaris pater Lacombe is door de koningin van Engeland eene schoone onderscheiding geschonken. Deze moedige geloofsverkondiger bij de Indianen verblijft meestal te Montreal, in het belang zijner missiën. De koningin heeft hem nu als belooning zijner onvermoeide werkzaamheid bij de Roodhuiden haar portret gezonden.

Het geschenk werd aangeboden door mej. Minto. Het was haar overgestuurd vergezeld van den volgenden brief van prinses Beatrix:

,,De Koningin, mijne moeder, stelt veel belang in hetgeen men haar over pater Lacombe verteld heeft. Met genoegen heeft zij aan uw verzoek hem haar portret te schenken voldaan. Met dit doel stuur ik u dan de staalgravure. De Koningin heeft gedacht, dat dit nog beter zou zijn dan een portret."

Pater Lacombe was zeer vereerd door de welwillendheid van Hare Majesteit. De oude missionaris is meestal te Montreal voor de zaken zijner kolonie, die ongeveer honderdduizend kleurlingen telt. Deze is gelegen ten oosten van Edmonton, op den noordelijken oever der Saskatchewan. Eenigen tijd bracht hij door te Ottowod. Hij had daar een langdurig onderhoud met den heer Sifton, minister van binnenlandsche zaken, die hem zeer vriendelijk ontving.

**Italie.**—Het Italiaansche ministerie is thans geheel voltallig. Druk wordt gesproken van deze regeering in de zake de Samnoen-baai. Het is waarschijnlijk, dat de minister van buitenlandsche zaken de baai eenvoudig zal doen bezetten met geweld.

De geruchten over het terugroepen der Italiaansche oorlogsschepen uit de Chineesche wateren, spreekt hij dan ook beslist tegen.

Eugene Wolff, de bekende Oostenrijksche radicaal, heeft naar aanleiding der Chineesche kwestie een *bon mot* gesproken, toen hij dezer dagen in Rome was.

"De Italianen," zegt hij, kunnen in China veel hulp verwachten van hunne missionarissen."

Alsof niet de missies worden verwoest juist door de veroveringsmanie der mogendheden, waardoor de Chineezen tegen alle blanken worden opgezet.

**Frankrijk.** — De werkstaking der brievenbestellers te Parijs is naar men weet, weer geëindigd. Zij was ontstaan naar aanleiding van een geweigerde traktementsverhooging.

Bij de behandeling van de begrooting der posterijen in de Kamer is de post traktementen op voorstel van een zekeren Groussier met 2 millioen francs verhoogd, onder bepaling, dat de beambten welke als begintraktement tot dusver fr. 800 à fr. 1000 ontvingen, in het vervolg met fr. 1000 fr. 1200 zouden beginnen en dat ook de traktementen der overige klassen met fr. 100 per jaar verhoogd zouden worden. Eigenlijk was het crediet hiervoor niet voldoende, doch men zou er een begin mede hebben kunnen maken. Voor de geheele hervorming was tien millioen noodig.

Toen de zaak voor den Senaat kwam, schrapte de begrootingscommissie deze credietverhooging, voortgesproten uit het initiatief der Kamer, doch de Senator Leydet stelde het amendement Groussier opnieuw voor. Eene korte discussie ontspon zich, waarbij de onderstaatssecretaris voor posterijen, de heer Mougeot, om redenen van algemeen financieelen aard, namens de Regeering het amendement bestreed, waarop de Senaat met 152 tegen 82 stemmen het voorstel verwierp.

Dit besluit, waarop zij niet gerekend hadden, schijnt de brievenbestellers zoo te hebben teleurgesteld, dat zij plotseling en zonder waarschuwing den volgenden morgen het werk staakten.

Toen zij echter de regeering, gesteund door de ontevreden Parijzenaars, post tegen hen zag vatten, hebben zij weer kalm het werk hervat, nadat Parijs een dag zonder brieven was geweest.

Op 't voorbeeld hunner Parijsche collega's hebben een groot aantal bestellers te Périgueux, Orleans, Marseille, Lyon Toulouse, Rijssel eveneens den arbeid nedergelegd. Hoe het daar afgeloopen is, blijkt nog niet. Voor den effectenhandel en allerlei andere zaken heeft de werkstaking gevoelige gevolgen gehad, ofschoon zooveel doenlijk de telegraaf te baat is genomen om niet ontvangen orders enz. alsnog te melden.

—Dutilleul, de gewezen politie-commissaris, die op verzoek van eenige Katholieken een onderzoek instelde naar den waren schuldige in de zaak Faveaux te Rijssel, is veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf.

De bladen maken de volgende opmerking thans:

Dutilleul deed in de zaak Faveaux, wat Picquart in de "affaire" deed.

Waarom gispen de bladen, die het monopolie schijnen te hebben van waarheid en gerechtigheid niet de gevangenneming van Dutilleul, terwijl zij dagelijks strijden voor de invrijheidstelling van Picquart?

**Duitschland.**— De burgemeester van Berlijn, door den gemeenteraad ongeveer tien maanden geleden benoemd, is nog steeds niet in functie getreden, omdat zijn benoeming door de Regeering niet is goedgekeurd.

In de hoofdstad van het Duitsche Rijk begint deze toestand langzamerhand aanleiding te geven tot ontevredenheid. De Regeering, zoo zegt men, heeft het recht de benoeming aan de kroon ter goedkeuring voor te dragen; de Regeering heeft ook het recht die goedkeuring te onthouden. Maar er bestaat geen tusschenweg: de benoeming moet worden goedgekeurd of nietig verklaard. De wetgever heeft niet gedacht aan de mogelijkheid, dat er een Regeering zijn zou, die niets kon doen: en daardoor aan de hoofdstad het bestuur zou onthouden, waarop de wet haar recht geeft.

Het *Berl. Tageblatt* meent, dat er thans een einde moet komen aan de bespiegelingen over dezen toestand, en dat er iets moet worden gedaan; het is gebleken, dat de interpellaties, tot de Regeering gericht, niets helpen. Het blad zou daarom wenschen, dat er een wet in den Rijksdag werd voorgesteld, bepalende dat de beslissing over de "Bestätigung" van benoemde ambtenaren

door de kroon moet plaats hebben, binnen zes weken na de benoeming. Indien na zes weken de benoeming niet is vernietigd, dan is de keus goedgekeurd en treedt de gekozen ambtenaar in het genot van zijn ambt.

**Oostenrijk.** — Gabriel Ugron heeft de Hongaarsche regeering geinterpelleerd over de vredesconferentie in verband met Finland en met Montenegro.

Geheel Hongarije, zeide de welsprekende leider van de katholieke groep van de onafhankelijkheidspartij, begroet de vredesconferentie met blijdschap. Maar Ugron wilde bij deze gelegenheid ook zijn deelneming voor Finland betuigen. Het is onbegrijpelijk, zeide hij, dat de Czaar aan den eenen kant blijken geeft van zijn edel hart, door de vredesconferentie bijeen te roepen, en aan anderen kant toelaat, dat de arme Finnen van hun constitutie worden beroofd. In de tweede plaats wenschte hij te spreken over de vertegenwoordiging van Montenegro ter conferentie. Hij deed daaromtrent de regeering de volgende vraag: "Aangezien op de conferentie uitgenoodigde, maar daar niet vertegenwoordigende natiën als niet verschenen worden beschouwd en geen stemrecht kunnen uitoefenen; aangezien evenwel het niet verschenen Montenegro desniettemin stemrecht wil uitoefenen, aangezien, indien nu erkend wordt dat Rusland de agent en vertegenwoordiger van Montenegro is, later de naburige staten in alle buitenlandsche aangelegenheden in plaats van Montenegro Rusland tegenover zich zullen zien, vraag ik of het waar is dat Rusland ook voor Montenegro zal stemmen, en wat de vertegenwoordigers van Oostenrijk-Hongarije gedaan hebben om dat te verhinderen.

**Transvaal.** De *Temps*, in een hoofdartikel over de inhechtenisnemingen te Johannesburg, zegt dat Chamberlain wraak nemen wil op president Krüger, en daarnaar streeft met de vastberadenheid en een onkiescheid in de middelen, welke hem maken tot een der onweerstaanbaarste en minst beminnenswaardige staatslieden van dezen tijd. De *Temps* keurt het in Krüger af, dat hij zoo onhandelbaar is, maar vindt Rhodes even weinig toeschietelijk en daarenboven zeer geneigd, zijn voordeel te doen met de grieven van anderen. Als de Boeren aan de Uitlanders het stemrecht gaven zonder dat dezen verplicht waren hun vreemde nationaliteit op te geven, zou dat neerkomen op de annexatie van Transvaal. De inhechtenisneming der samenzweerde:s acht het blad rechtvaardig, en het gelooft, dat de Engelschen, hoeze r het jingoisme hun ook naar het hoofd is gestegen, het niet over hun hart zullen krijgen, een kleinen en zwakken staat te vernietigen. Ook rekent de *Temps* op Schreiner's partij in de Kaapkolonie. Krüger moet dan echter de beklaagden barmhartig behandelen en de voornaamste hervormingen invoeren.

De *Times* zegt nu al van de hervormings-voorstellen, door President Krüger ingediend, dat zij althans in één ding overeenkomen met zijn beloften: ze zijn denkbeeldig, en geheel waardeloos. Als Krüger de kiesrecht-quaestie niet in veel ruimeren zin wil oplossen, dan zal de conferentie met Milner niets uitwerken. Noch de oplossing der bewaarplaatsen-quaestie, noch de mijnindustrie, zal de voornaamste industrieelen aan den Rand kunnen bewegen, zich van de overige Uitlanders af te scheiden.

In het Lagerhuis deelde minister Chamberlain mede, dat president Krüger tot den Britschen agent te Pretoria de opmerking maakte, dat er geen bewijs bstaat dat de gevangen genomen samenzweerders Britsche officieren zijn; in geen geval zou geduld worden dat het incident de vriendschappelijke betrekkingen zou verstoren.

Officieel wordt medegedeeld, dat de president naar Bloemfontein vergezeld zal worden door Wolmarans en Burger, leden van den Utvoerenden Raad en den staatsprocureur Smuts.



**ADVERTENTIEN.**